

II.4. Gazdasági tevékenység

A budapesti telephelyű, környezeti szempontból meghatározó jelentőségű üzemek száma évek óta 40-50 között alakul, ezeket a környezetvédelmi hatóság az egységes környezethasználati engedélyezési (IPPC-) eljárás alapján felügyeli.

Egyes budapesti telephelyű üzemek működése jelentős környezetügyi kockázattal jár az ott használt anyagok veszélyes tulajdonságai miatt. 2022-ben Budapesten összesen 60, a vonatkozó jogszabályok szerinti veszélyes anyagokkal foglalkozó (többek között gyógyszer-, vegyi-, gáz- és olajipari üzem, erőmű, raktár) telephely található, a legtöbb a X., XXI., XXII. és XXIII. kerületekben. Ezek közül 12 üzem tartozik a legkockázatosabb, felső küszöbértékűnek nevezett csoportba.

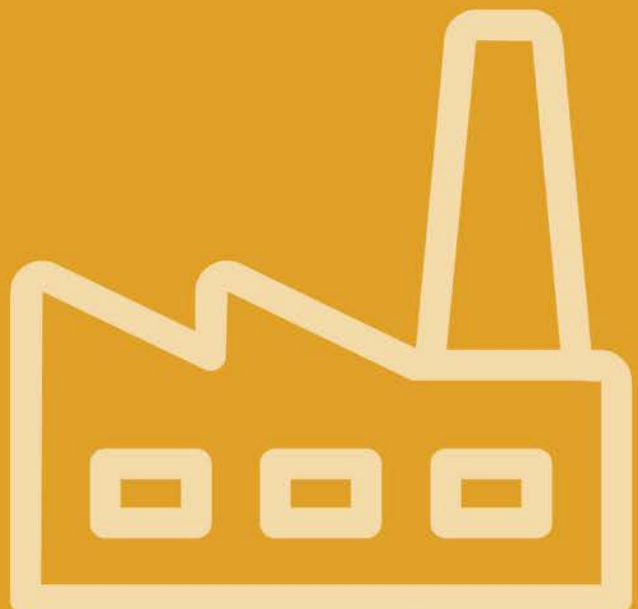
A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek biztonságos működését a katasztrófavédelmi hatóság felügyeli. Egy váratlanul bekövetkező súlyos ipari baleset kezelésére a katasztrófavédelmi hatóság helyi szerve – a veszélyeztetett település (Budapesten a kerület) polgármesterének közreműködésével – külső védelmi tervet készít, amelyről a megfelelő módon tájékoztatja a lakosságot. 2014-ben három fővárosi veszélyes üzem környezetében monitoring és lakossági riasztó rendszer telepítése valósult meg, a magasabb szintű üzemi felügyelet biztosítása és a lakosság biztonsága érdekében.

Egy gazdasági tevékenységet végző szervezet környezeti teljesítményét

- tanúsíthatják (szabványokon alapuló rendszerek alapján), de ez csak a környezeti teljesítmény javulását igazolja, függetlenül attól, hogy a hatósági követelményeket teljesítették-e;
- **hitelesíthetik** (az EU rendeletével meghatározott, állami szinten nyilvántartott **EMAS-rendszer** alapján), ami a környezeti teljesítmény javulásán túl igazolja a **hatósági környezetvédelmi követelmények maradéktalan teljesítését** is.

2022-ben hazánkban 29 EMAS hitelesített – ebből 8 fővárosi telephelyű – szervezet működött, köztük a

- Fővárosi Kertészeti Nonprofit Zrt.;
- Budapesti Távhőszolgáltató Zrt.;
- FCSM Angyalföldi Szivattyútelepe és a
- BKV Zrt. M4 Metró Járműtelepe és Budafok Villamos Járműtelepe.

Gazdasági tevékenység, integrált szennyezés- és katasztrófa-helyzet megelőzés

IPPC és E-PRTR jelentésköteles létesítmények

Az integrált megközelítés a környezetvédelem egyik alkalmazott alapelve, ami azt jelenti, hogy a különböző környezeti elemek terhelését és szennyezését nem külön-külön, hanem egységesen kell vizsgálni. A levegőbe, vízbe vagy talajba történő kibocsátások egymástól elkülönült kezelése ugyanis inkább a szennyezés egyik környezeti eleméből a másikba történő átvitelére ösztönözhet, mintsem a környezet egészének védelmére.

Az egységes környezethasználati engedélyezési (IPPC-) eljárás alkalmazása biztosítja, hogy a levegőbe, vízbe vagy talajba történő kibocsátások egymástól elkülönített, akár párhuzamos hatósági vizsgálata helyett a környezet egészének egyidejű, megelőzést alkalmazó egységes hatósági védelme valósulhasson meg, elsősorban a **környezetügy szempontjából is jelentős** ipari üzemek, mezőgazdasági létesítmények esetében.

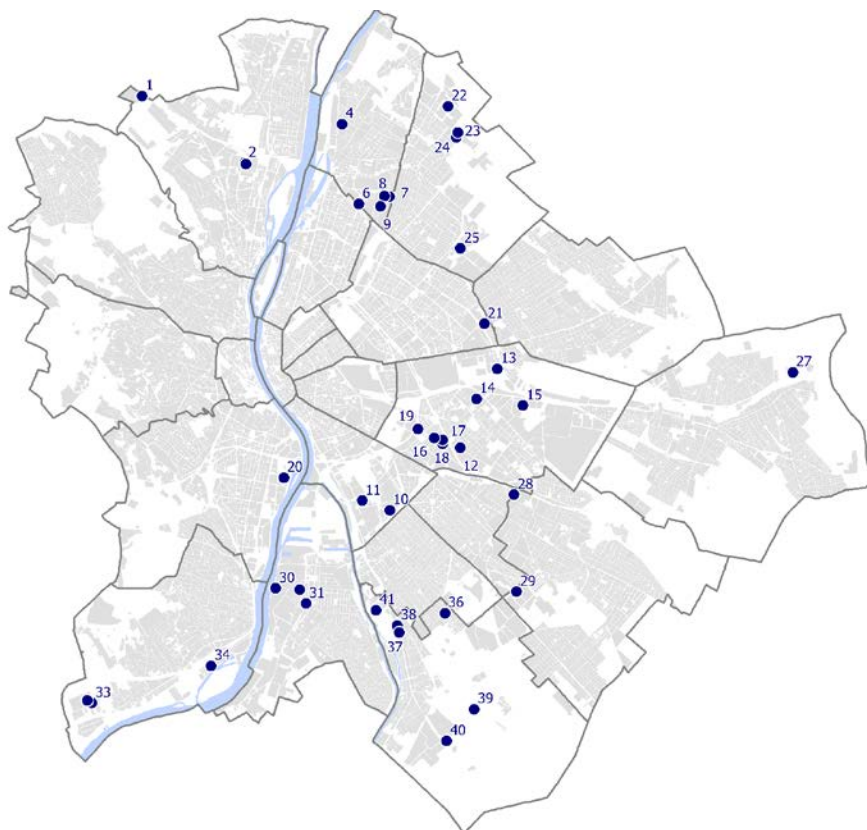
Az IPPC hatósági eljárás alá vont létesítményeknek kiadott egységes környezethasználati engedély alapját az **Európai Tanács integrált szennyezés-megelőzésről és csökkentésről** (IPPC – Integrated Pollution Prevention and Control) **szóló irányelve**¹ adja, amely alapján a vonatkozó magyar jogszabály² az eljárási szabályokon túl a kibocsátások megelőzését, csökkentését és ellenőrzését szabályozza.

A nyilvánosság számára a környezeti információhoz hozzáférést biztosító **Aarhusi Egyezmény**³ szellemében, az IPPC irányelvvel összhangban az EU létrehozta az Európai Szennyezőanyag Kibocsátási Nyilvántartást (EPER – European Pollutant Emission Register), majd ezt továbbfejlesztve 2006-ban az Európai Parlament és Tanács az EPER bővítésével a nyilvánosság számára jobban átlátható adatbázist – az **Európai Szennyezőanyag-kibocsátási és -szállítási Nyilvántartást** (E-PRTR – European Pollutant Release and Transfer Register)⁴ – hozott létre.

Az E-PRTR rendelet⁵ szerint valamennyi tagországban meghatározott (9 iparágban, 65 féle) tevékenységeknél a kapacitásküszöb feletti üzemek évente jelentik a hatóságnak a levegőbe, vízbe és földtani közegbe kibocsátott, valamint a szennyvízzel elszállított 91 szennyezőanyag küszöbértéket túllépő mennyiségét. Az adatszolgáltatás tartalmazza a hasznosításra és ártalmatlanításra elszállított 2 tonnát meghaladó veszélyes és a 2.000 tonnát meghaladó nem veszélyes hulladékokat. Jelenteni kell a diffúz forrásból és a balesetekből származó kibocsátásokat is.

Mivel a környezetvédelmi hatóság a **környezeti hatásukat tekintve legjelentősebb** ipari üzemek működését az egységes környezethasználati engedélyezési (IPPC-) eljárás alapján felügyeli, ezért ha **a fővárosi telephelyű legjelentősebb ipari üzemeket** kívánjuk összefoglalni, akkor azokat az ilyen engedélyezési eljárásba bevont kötelezettek alapján célszerű vizsgálni. **Az eljárás alá tartozó létesítmények száma** a fővárosban az elmúlt évtizedben **jelentősebben növekedett**: a Kormányhivatal **2022. augusztusi adatszolgáltatása szerint 41 E-PRTR jelentésköteles üzem** (ezek egyúttal EKHE köteles létesítmények) **szerepelt**, míg 2013-ban számuk csak 26 volt (2021-ben 45 db üzemelt). Utóbbiak listáját címükkel és tevékenységük megjelölésével a Függelék 2. *táblázata*, az elhelyezkedésüket az 1. *ábra* tartalmazza. A lista alapján a **legnagyobb szennyezőanyag- és hulladék kibocsátók Budapesten** jellemzően **erőművek, gyógyszergyárak és vegyi üzemek**, döntő többségük a pesti átmeneti és elővárosi zónában található.

¹ Függelék F.1.

Veszélyes ipari üzemek

A természeti katasztrófák mellett egyes üzemek működése jelentős környezeti kockázattal jár, elsősorban az üzemben használt anyagok veszélyes (mérgező, robbanó, tűzveszélyes stb.) tulajdonságai miatt, függetlenül attól, hogy az adott üzemben ipari, mezőgazdasági vagy egyéb (pl. raktározási) tevékenységet végeznek.

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló kormányrendelet⁶ meghatározza a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek csoportosítását. Eszerint megkülönböztetünk felső küszöbértékű és alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeket, továbbá a jogszabály előírásokat tartalmaz a küszöbérték alatti üzemekre is.

Felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem: ahol a jelenlévő veszélyes anyagok mennyisége (beleértve a technológia irányíthatatlanná válása miatt várhatóan keletkező veszélyes anyagokat is) a kormányrendelet 1. melléklete alapján meghatározható felső küszöbértéket eléri vagy meghaladja.

Alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem: ahol a jelenlévő veszélyes anyagok mennyisége (beleértve a technológia irányíthatatlanná válása miatt várhatóan keletkező veszélyes anyagokat is) a rendelet 1. melléklete alapján meghatározható alsó küszöbértéket eléri vagy meghaladja, de nem éri el a felső küszöbértéket.

Küszöbérték alatti üzemek azonosítását a rendelet 2. mellékletében szereplő adatlap benyújtása alapján a hatóság területileg illetékes szerve végzi el.

Az Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: FKI) 2022. szeptemberi adatai alapján, Budapest területén 12 felső küszöbértékű, 19 alsó küszöbértékű, és 29 küszöbérték alatti üzem működik. A nyilvántartás alapján az üzemek adatait (cím, tevékenység) a *Függelék* mutatja. A veszélyes üzemek területének pontosabb lehatárolását, továbbá részben az üzemi területen kívül eső, hatóságilag megállapított veszélyességi övezet határait (zónáit) Budapest Főváros Településszerkezeti Terve az akkor hatályos állapot szerint tartalmazza⁷. Az összesen 60 üzemben megtalálhatók többek között a gyógyszer-, a vegyi-, a gáz- és olajipari üzemek, erőművek, és raktározási telephelyek is. A legtöbb veszélyes üzem a X., XXI., XXII. és XXIII. kerületekben található.

1. ábra: Az E-PRTR jelentést tett létesítmények elhelyezkedése, 2022. augusztus (Adatforrás: Kormányhivatal)

A **Magyar Tudományos Akadémia Energiatudományi Kutatóközpont** üzem (volt KFKI telephely; 1121 Budapest, Konkoly-Thege Miklós út 29-33.) nukleáris biztonságának, fizikai védelmének és radioaktívanyag-nyilvántartásának hatósági felügyeletét az Országos Atomenergia Hivatal látja el. Az ott dolgozók foglalkozási sugárterhelésének ellenőrzését Budapest Főváros Kormányhivatala népegészségügyi szakigazgatási szerve végzi, a radioaktív kibocsátások tekintetében az illetékes (pécsi székhelyű) környezetvédelmi hatóság jár el. A Budapesti Műszaki Egyetem kutatóreaktora nem szerepel a térképen, veszélyessége elhanyagolható.

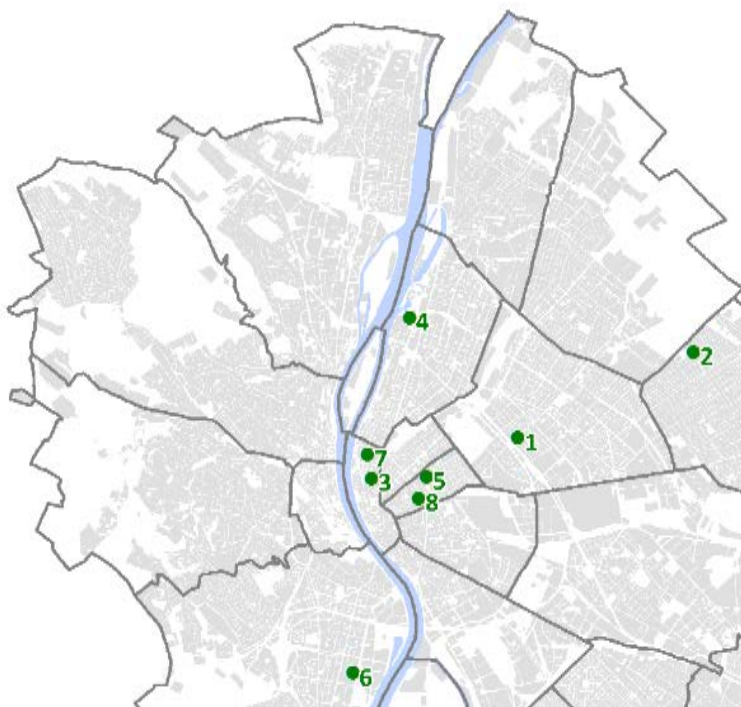
Környezetirányítási rendszerek

A környezetszennyezés megelőzésének és a szennyezőanyag-kibocsátások jelentésének előzőekben tárgyalt eszközeit a jogszabály alapján meghatározott vállalatoknak kötelezően kell végrehajtaniuk, emellett ismertek a **környezettudatos vállalatvezetés önkéntesen vállalt eszközei** is, amikor **egy gazdasági tevékenységet végző szervezet környezeti teljesítményét**

- tanúsíthatják, szabványokon alapuló rendszerek alapján (az ISO (International Organization for Standardization – Nemzetközi Szabványügyi Szervezet által kidolgozott ISO 14001:2015 szabvány szerint), de ez az eljárás **csak a környezeti teljesítmény javulását igazolja**, függetlenül attól, hogy a hatósági követelményeket teljesítették-e;
- **hitelesíthetik** egy közvetlenül hatályos **közösségi rendelet**⁸ által meghatározott, állami szinten nyilvántartott⁹ **EMAS-rendszer** (Eco-Management and Audit Scheme – környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer) alapján, ami a környezeti teljesítmény **javulásán túl igazolja a hatósági környezetvédelmi követelmények maradéktalan teljesítését is**.

Az **ISO 14001 környezetközpontú irányítási rendszert** számos budapesti gazdasági társaság alkalmazza, ugyanakkor azokról közös nyilvántartás nem áll rendelkezésre, így számukat csak becsülni lehetne. A tanúsítási rendszer **követelményszintje sok tekintetben elmarad az EMAS-rendszer követelményeihez képest**.

Az **EMAS-rendszerben** egy független, erre a tevékenységére akkreditált hitelesítő igazolja, hogy a **szervezet minden környezetvédelmi jogszabályi előírást betart, a hatósági követelménynek** (pl. határértéknek) **megfelel, és e tény mellett úgy működik, hogy továbbra is fokozatosan javítja környezeti teljesítményét**. Ekkor bekerülhet az EU/tagállami EMAS nyilvántartásba, és használhatja az EMAS logót, mint a környezetvédelmi szempontból biztonságos szállítók és partnerek jelölését.

2. ábra: EMAS hitelesített szervezetek, 2022.

Pest Megyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályán vezetett országos EMAS nyilvántartásban 2022 augusztusában 29 vállalat szerepelt, ezek közül 8 budapesti telephely.

Ez a szám tagállami szinten is igen kevésnek bizonyul a főváros mintegy 230 ezer gazdasági társaságához képest, ráadásul az utóbbi évben több, korábban hitelesítést szerzett vállalat ki is került a nyilvántartásból.

A közelmúltban több fővárosi tulajdonú önkormányzati gazdasági társaság telephelye is EMAS-rendszerű hitelesítést szerzett, a 8 fővárosi telephelyű szervezet közül a

- Fővárosi Kertészeti Nonprofit Zrt.;
- Budapesti Távhőszolgáltató Zrt.;
- FCSM Angyalföldi Szivattyútelepe és a
- BKV Zrt. M4 Metró Járműtelepe és Budafok Villamos Járműtelepe.

Sorsz.	Név	Cím	Tevékenység	Csatl.- éve
1.	Elgoscar-2000 Kft.	1145 Kolumbusz u. 17-23.	kármentesítés	2006.
2.	CREW Kft.	1161 János u. 175.	nyomda	2006.
3.	Magyar Nemzeti Bank	1054 Szabadság tér 8-9.	jegybank	2011.
4.	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. Angyalföldi Szivattyútelepe	1139 Vizafogó u. 4.	Fővárosi Önkormányzat közszolgáltatója (telephely), hálózat üzemeltetés	2011.
5.	Fővárosi Kertészeti Nonprofit Kft.	1073 Dob u. 90.	Fővárosi Önkormányzat közszolgáltatója – fővárosi kiemelt zöldfelületek	2012.
6.	Budapesti Távhőszolgáltató Zrt.	1116 Kalotaszeg u. 31.	Fővárosi Önkormányzat kizárólagos tulajdonú távhőszolgáltatója	2013.
7.	Pénzjegynyomda Zártkörűen Működő Részvénytársaság	1055 Markó u. 13-17.	pénzjegynyomda	2017.
8.	Budapesti Közlekedési Zrt. M4 Metró Járműtelep és Budafok Villamos Járműtelep	1072 Akácfa u. 15.	Fővárosi Önkormányzat közszolgáltatója (közösségi közlekedés)	2021.

1. táblázat EMAS hitelesítést szerzett szervezetek Budapesten, 2022. augusztus
(Forrás: EMAS¹⁰)

Intézkedések

Veszélyes ipari üzemek

A súlyos ipari balesetek megelőzése, illetve a balesetek káros következményeinek csökkentése érdekében a veszélyes üzemek felügyeletét Magyarországon – az EU (ún. Seveso III.) irányelve¹¹ alapján – a katasztrófavédelmi törvény¹² és annak végrehajtását szabályozó kormányrendelet¹³ szabályozza. E hatósági feladat keretében az ellenőrzéseket meghatározott időszakonként a katasztrófavédelmi igazgatóságok és a kirendeltségek látják el. Veszélyes tevékenység csak a **Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság** (a továbbiakban: OKF), mint hatósági központi szerv engedélyével végezhető¹⁴.

A környezeti szempontól jelentős hatással bíró tevékenységek, létesítmények engedélyezésének feltétele a **környezetvédelmi hatásvizsgálat** (a továbbiakban: KHV) elvégzése, amely kiterjed az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettségéből eredő várható hatások vizsgálatára is¹⁵. Az eljárásban résztvevő elsőfokú szakhatóság Budapesten a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság, másodfokon pedig a OKF jár el. A veszélyes anyaggal foglalkozó üzem telephelye szerint illetékes (kerületi) polgármesternek az üzemeltetővel és a hatósággal együttműködve a biztosítania kell, hogy a lakosság véleményt nyilváníthasson a fenti engedélyezési eljárásokra vonatkozó katasztrófavédelmi engedély kiadása előtt.¹⁶

A veszélyes üzem **üzemeltetője köteles** minden tőle elvárhatót megtenni a súlyos balesetek megelőzésére és a kialakult balesetek üzemben belüli hatásainak mérséklésére. A katasztrófavédelmi törvény az ipari üzemek vezetőinek kötelességévé teszi az üzemben jelenlevő veszélyes anyagokkal kapcsolatos **kockázatok felmérését**, a reálisan feltételezhető súlyos balesetek bekövetkeztekor jelentkező hatások meghatározását, a lakosság és a környezet védelmének érdekében a szükséges üzemi **megelőző intézkedések megtételét**. Ezen információkat a **veszélyes üzem biztonsági jelentése**¹⁷, **biztonsági elemzése**¹⁸, vagy **súlyos káresemény elhárítási terve**¹⁹ tartalmazza. A veszélyes üzem biztonsági jelentése, vagy elemzése **nyilvános**, annak közérthető kivonata is a helyi (Budapesten a kerületi) polgármesteri hivatalban mindenki számára hozzáférhető.

Egy váratlanul bekövetkező súlyos ipari baleset kezelésére a katasztrófavédelmi törvény előírása alapján a hatóság helyi szerve a veszélyeztetett település (Budapesten a kerület) polgármesterének közreműködésével **külső védelmi tervet** készít²⁰, amely meghatározza a lakosság, az anyagi javak és a környezet védelmével kapcsolatos feladatokat, a végrehajtással összefüggő feltételeket, erőket és eszközöket.

A katasztrófavédelmi törvény a felső küszöbértékű veszélyes üzemek által veszélyeztetett települések polgármesterének feladatul írta elő a **lakossági tájékoztató** kiadását, Budapesten eddig a IV., IX., X., XIX., XXI. és XXII. kerületek készítettek tájékoztatót²¹.

A veszélyes ipari üzemek környezetében az OKF 2006 óta az ország több részén is **monitoring és lakossági riasztó rendszert** (MoLaRi) telepített, a lakosság súlyos ipari balesetek elleni magasfokú védelme érdekében, az EU kötelezettségek végrehajtásának megfelelően.

A **MoLaRi-rendszer** a veszélyes ipari üzemek környezetében bekövetkezett súlyos balesetokról és azok hatásairól ad korai tájékoztatást a lakosság részére. Egy esetleges katasztrófa-esemény bekövetkezésekor a rendszer az esemény jelzésén túl a követendő magatartási szabályokról és a fontosabb tudnivalókról (közlekedési rend, ellenőrzés, egyéni védelem, stb.) képes informálni az érintett lakosságot.

Budapesten három veszélyes üzem – a EUROAPI Hungary Kft., a Richter Gedeon Nyrt., az EGIS Gyógyszergyár Zrt. – **környezetében összesen 52 monitoring és 403**

riasztó-tájékoztató végpont telepítése történt meg, kilenc kerületet (IV., IX., X., XIII., XIV., XV., XVI., XIX. és XX) érintve²². A rendszer segítségével riasztható budapesti lakosok száma megközelíti a 190 ezret. Annak érdekében, hogy a lakosság riasztása, tájékoztatása megfelelően megtörténhessen, a rendszer részét képező szirénákat havi rendszerességgel ellenőrizni kell. A **riasztó végpontok próbája minden hónap első hétfőjén** zajlik, kivételt képeznek azok a napok, amikor erre az időpontra hivatalos ünnepnap esik, ekkor a próbák időpontja a soron következő hétfő.

EMAS

(környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer)

Az **EMAS-rendelet** előírja, hogy a rendszer elterjedtségének előmozdítása érdekében az EU Bizottság jelentése alapján a rendeletet ötévente felül kell vizsgálni, és szükség esetén megfelelő módosításokat javasolnak az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A rendelet legutóbbi (második) felülvizsgálata 2006-2008 között zajlott. A begyűjtött információk bázisán a Bizottság megalkotta az új **EU rendeletet**²³, amely 2010. január 11-én lépett hatályba, majd 2013. július 1-jei hatállyal módosították.

Az EMAS-rendelet hatályos változata a megelőzőhöz képest az alábbi változásokat tartalmazza:

- A rendelet **területi hatályának kiterjesztése** – bizonyos feltételek megléte mellett – a világ összes országára;
- Regisztrációs folyamatot érintő változások:
 - feltételekkel igényelhető a hároméves **regisztrációs ciklus meghosszabbítása négy évre**, egyúttal mentesülnek a környezetvédelmi nyilatkozat évenkénti hitelesítésének kötelessége alól is;
 - lehetőség nyílt az akár több országban telephelyekkel rendelkező szervezet telephelyeinek **egységes nyilvántartásba** vételére;
- A környezeti teljesítmény pontosabb értékelése és kommunikálása:
 - bevezették a környezeti teljesítménymutatók jelentéstételi kötelezettségét;
 - az EU Bizottság a jövőben ágazati referenciadokumentumokat dolgoz ki, amelyek kötelező viszonyítási alapként szolgálnak az adott ágazathoz tartozó szervezetek környezeti teljesítményének jobb összehasonlíthatóságához;
- A rendszer ismertségének növelése, motiválás:
 - a rendelet támogatja az egymással földrajzi közelségben lévő, vagy tevékenységük miatt üzleti kapcsolatban álló szervezetek számára a hitelesítésre való közös felkészülést;
 - megfogalmazódik az a követelmény, hogy a tagországoknak és az EU Bizottságnak is ismeretterjesztő és népszerűsítő tevékenységet kell folytatniuk, továbbá olyan jellegű jogszabályi változásokat elősegíteniük, amelyek kevésbé szigorú kötelezettségeket jelentenek az EMAS-ban résztvevő szervezetek számára. Hasonló motiválásra alkalmas terület az EMAS-rendszert működtető szervezetek előnyben részesítése a közbeszerzések során;
 - a kis- és középvállalkozások általi könnyebb bevezethetőséget támogatja az, hogy a tagországok segítséget nyújtanak a kis szervezetek részére a rájuk vonatkozó jogszabályok feltárásában, valamint azok alkalmazásában;
 - a döntéshozók a korábbi két logótípus helyett egyet hoztak létre („Hitelesített környezetvédelmi vezetési rendszer”), amelynek a használatát is egyszerűsítették.

További javasolt feladatok

- A fővárosi telephelyű felső küszöbértékű veszélyes üzemekkel kapcsolatos **lakossági tájékoztatók kiadása a hiányzó XXIII. kerületben is.**
- A felső küszöbértékű veszélyes üzemek által veszélyeztetett kerületek lakossági tájékoztatóinak közzététele egységesen a fővárosi honlapon is.
- A katasztrófavédelmi szempontból fokozottan veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekkel kapcsolatos rendszeresen frissített, naprakész információk, valamint a veszélyes üzemek nyilvános biztonsági jelentésének közzététele az állapotértékelés keretében (hatásterületek, releváns információk, vészhelyzeti tervek).
- Az EMAS hitelesítés kiterjesztése további, műszaki jellegű közszolgáltatásokat végző gazdasági társaságokra, tekintettel a Fővárosi Közgyűlés 56/2012. (01. 25.) számú határozatára, miszerint a Fővárosi Közgyűlés *„megerősíti azt a célkitűzést, hogy a fővárosi tulajdonú közművállalatok működésük során **minden környezetvédelmi szabályt, előírást tartsanak be,** ezért 2012. szeptember 30-i határidővel hitelesítsék, majd a hitelesítés után folyamatosan tartsák fenn az Európai Parlament és a Tanács 761/2001/EK rendelete szerinti EMAS rendszerüket”.*
- Az EMAS-rendszert működtető szervezetek előnyben részesítése a közbeszerzések során az EMAS-hitelesítés figyelembevételével, különösen a fővárosi IPPC üzemektől, nagy kereskedelmi szervezetektől, beszállítóktól.

Függelék

F.1. E-PRTR jelentést tett üzemek

	Létesítmény	Cím (telephely)	PRTR tevékenységi kör
1	WIENERBERGER Zrt.- Solymárvölgy I. Téglagyár	1034 Solymárvölgy	égetett agyag építőanyag gyártása
2	BKM Zrt.- Észak budai fűtőmű	1037 Kunigunda u. 49	fűtőmű - távhőellátás
3	MVM Balance Zrt. - Észak- Buda Gázturbinás Kogenerációs Fűtőerőmű	1037 Kunigunda u. 49	fűtőerőmű - villamosenergia- termelés
4	Messer Hungarogáz Kft. - hidrogén előállító üzem	1044 Váci út 77.	nagy tisztaságú hidrogéngáz előállítás
5	Tungfram Operations Kft. Budapest Fényforrásgyár - Törzstelep	1044 Váci út 77.	fényforrás- és volfrám fémhuzal gyártás
6	EUROAPI Hungary Kft. . - Újpesti telephely	1045 Tó u.1-5.	gyógyszeralapanyagok, intermedierek gyártása
7	Euro-Metall Öntödei Kft - Vasöntöde	1045 Elem u. 5-7.	vasöntöde
8	Budapesti Erőmű Zrt. - Újpesti erőmű	1045 Tó u.7.	tüzelőanyagok égetése legalább 50 MWth hőteljesítménnyel
9	XiMo Hungary Kft. - katalizátorgyár	1045 Berlini u. 47-49.	katalizátorok gyártása
10	Vinyl Vegyipari Kft. - Szervetlen vegyi alapanyag gyártó üzem	1097 Illatos út 19-23.	szervetlen vegyi alapanyag gyártás
11	CF Pharma Kft. - Gyógyszeralapanyag és intermedierek gyártó üzem	1097 Kén u. 5.	gyógyszer intermedierek és gyógyszeralapanyag előállítása
12	Richter Gedeon Nyrt. - budapesti telephely	1103 Gyömrői út 19-21.	gyógyszeralapanyag és gyógyszerkészítmény gyártás
13	Egis Gyógyszergyár Zrt. - központi telephely	1106 Keresztúri út 30-38.	gyógyszerhatóanyag és gyógyszerkészítmény gyártás
14	Dreher Sörgyárak Zrt. - sörgyár	1106 Dreher Antal út 3.	sörgyártás
15	RATH Hungária Kft. - telephely	1106 Porcelán u. 1.	tűzálló termék gyártása
16	CEVA-Phylaxia Oltóanyagtermelő Zrt.- állati oltóanyaggyártó üzem	1107 Szállás u. 5.	állatgyógyászati oltóanyag készítmények előállítása
17	Xellia Kft. - Xellia Gyógyszervegyészeti Gyár	1107 Szállás u. 1-3.	gyógyszeralapanyag-gyártás
18	Bábolna Bio Kft. - Biocid termék gyártó üzem	1107 Szállás u. 7.	mezőgazdasági vegyi termékek gyártása
19	Kőbányahő Kft. - kőbányai kogenerációs erőmű	1107 Fertő u. 2.	villamos- és hőenergia termelés

**2. táblázat: E-PRTR
jelentést tett üzemek
Budapesten,
2022. augusztus
(Adatforrás:
Kormányhivatal)**

Létesítmény		Cím	PRTR tevékenység
20	BKM Zrt - kelenföldi erőmű	1117 Budafoki út 52.	villamosenergia-termelés, gőzellátás
21	BKM Zrt. - Füredi úti fűtőmű	1144 Füredi u. 53-63	tüzelőanyagok égetése legalább 50 MWth teljes névleges bemenő hőteljesítménnyel rendelkező létesítményekben
22	BKM Zrt. - Hulladékhasznosító mű	1151 Mélyfúró u. 10-12.	nem veszélyes hulladék égetése
23	Palota Környezetvédelmi Kft. - telephely	1151 Szántóföld u. 4/a.	veszélyes és nem veszélyes hulladék kezelése
24	SEPTOX Kft. - telephely	1152 Szántóföld u. 2/a.	fertőzésveszélyes hulladék kezelése
25	BKM Zrt.- Újpalotai Fűtőmű	1158 Késmárk u. 2-4	fűtőművi hőtermelés
26	CHP- ERŐMŰ Kft.- Újpalotai Gázmotoros Erőmű	1158 Késmárk u. 2-4	gázmotoros erőművi technológia alkalmazásával kapcsolt villamos energia- és hőtermelés
27	RAUCH Hungária Gyümölcsfeldolgozó és Kereskedelmi Kft.	1171 Kiskároshíd u. 2.	élelmiszeripar - gyümölcsfeldolgozás
28	Budapesti Erőmű Zrt. - Kispesti erőmű	1183 Bp. Nefelejcs u. 2.	villamosenergia-termelés, gőzellátás
29	HÚSIPARI VÁLLALAT Zrt.	1186 Budapest, Besence utca 1.	húsfeldolgozás, - tartósítás
30	Alpiq Csepel Kft. - CSEPEL II. erőmű	1211 Hőerőmű u. 3.	villamos- és hőenergia termelés
31	Csepeli Erőmű Kft. - csepeli erőmű	1211 Színesfém u. 1-3.	hőenergia termelés
32	FÉMALK Zrt. - alumínium öntöde	1211 Öntöde u. 2-12.	könnyűfém öntés
33	SONEAS Vegyipari Kft. - telephely	1221 Bányalég u. 47-59.	növényvédőszer és gyógyszeralapanyag gyártása
34	LUMINOCHEM Kft. - szerves pigment gyártó üzem	1222 Háros u. 7.	szerves pigment gyártása
35	Agro-Chemie Gyártó Kft. – telephely - Kémia I. szintézis üzem	1225 Bányalég 47-59.	egyéb szerves anyagok gyártása, növényvédőszer gyártás
36	Táborplaszt Kft. - veszélyes hulladék kezelő telep	1237 Mezőlak utca 47.	veszélyes- és nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása
37	PPG Trilak Kft. - Festékgyártó üzem	1238 Grassalkovich út 4.	festék, bevonóanyag gyártása
38	Első Vegyi Industria Zrt. - I. Telep	1238 Helsinki út 138.	szerves vegyipari termékek gyártása
39	Ipox Chemicals Kft. - budapesti gyár	1238 Helsinki út 114.	műanyag-alapanyag gyártása
40	Materiál Vegyipari Szövetkezet - vegyipari alapanyaggyártó üzem	1239 Ócsai út 10.	szerves vegyi anyagok gyártása
41	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. - Dél-pesti szennyvíztisztító telep	1239 Meddőhányó u. 1.	települési szennyvíztisztítás, nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása

F.2. Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek

	Létesítmény	Cím (székhely)	Tevékenység
1	EUROAPI Hungary Kft.	1045 Bp. Tó u. 1-5.	gyógyszer-hatóanyagok és intermedierek előállítása
2	BERT Erőmű Zrt. Újpesti Erőmű	1119 Bp. Budafoki út 52.	villamos-, illetve hőenergia előállítás
3	Messer Hungarogáz Kft.	1044 Bp. Váci út 117.	ipari gázok előállítása, forgalmazása nitrogén, oxigén, hidrogén, argon, széndioxid, acetilén különböző összetételű gázkeverék
4	Palota Környezetvédelmi Kft.	1151 Bp. Szántófield út 4/a	veszélyes hulladékok, szennyvizek átvétele komplex szolgáltatás keretében
5	Bagi Kft.	1158 Bp. Késmárk utca 11-13.	növényvédő szer, vegyiáru nagykereskedelem
6	FCSM Észak-pesti Szennyvíztisztító	1087 Bp. Asztalos Sándor u. 4.	szennyvíztisztító telephely
7	Messer Hungarogáz Kft., Váci út 77.	1044 Bp. Váci út 177.	nagy tisztaságú hidrogéngáz előállítása földgázbontással.
8	Tungsrám Operations Kft. (GE Hungary Kft. Jogutód)	1044 Bp. Váci út 77	fényforrás és üveg gyártása
9	Városligeti Műjégpálya (Budapesti Sportszolgáltató Központ)	1146 Bp. Olof Palme sétány 5.	sportlétesítmény üzemeltetése
10	EGIS Gyógyszergyár Nyrt.	1106 Bp. Keresztúri út 30-38.	gyógyszer-hatóanyagok, gyógyszer előállítás
11	Variachem Kft.	1097 Bp. Kén utca 8.	kereskedelmi tevékenység, (raktározó, kiserelő és forgalmazó) alapvetően veszélyes anyagokat tárol és forgalmaz
12	Vinyl Vegyipari Kft.	1097 Bp. Illatos u. 19-23.	cseppfolyós klór lefejtése, tárolása, kiserelése, jód és a hipó gyártása
13	CF Pharma Kft.	1097 Bp. Kén u. 5.	gyógyszer-hatóanyagok, gyógyszer előállítás
14	Linde Gáz Magyarország Zrt.	9653 Répcelak, Carl von Linde út 1.	műszaki gázai – oxigén, nitrogén (az úgynevezett levegőgázok), továbbá hűtőgáz, széndioxid, hidrogén, acetilén és hegesztési védőgázok, valamint az egyéb nemesgázok, előállítása, tárolása
15	Richter Gedeon Nyrt.	1103 Bp. Gyömrői út 19-21.	gyógyszer-hatóanyagok, gyógyszer előállítás
16	Ereco Zrt.	1106 Bp. Gránátos u. 1-3.	acélhulladék, színesfém hulladék, akkumulátor hulladék begyűjtése, előkezelése és hasznosítókhoz való eljuttatása, kommunális hulladék begyűjtése, kiselejtezett járművek kezelése
17	Xellia Gyógyszervegyészeti Kft.	1107 Bp. Szállás utca 3.	gyógyszer-hatóanyagok, gyógyszer előállítás

3. táblázat: Veszélyes üzemek
Budapesten, 2022. szeptember
(Adatforrás: FKI)

Létesítmény		Cím	Tevékenység
18	Alttox-Chem Kft.	1097 Bp. Illatos út 19-23.	vegyi áruk és anyagok, valamint készítmények kereskedelme, forgalmazása, tárolása
19	Bábolna Környezetbiológiai Központ Kft.	1107 Bp. Szállás u. 6.	S-metoprén gyártása, továbbá rágcsálóirtószer, rovarirtó szerek, környezetbarát rovarirtó termékek, háztartási tisztítószer raktározása
20	Dreher Sörgyárak Zrt	1106 Bp. Jászberényi út 7- 11.	sörgyár
21	Kallos Cosmetics Kft.	1025 Bp. Muraközi út 28.	kozmetikai termékek, samponok, tusfürdők, hajszelék, kézkrémek, testápolók gyártása raktározása
22	Pénzjegynyomda Zrt.	1055 Bp. Markó utca 13-17.	magyar fizető eszköz (nyomdai eszközökkel, spec. festék anyagokkal) előállítása
23	NKM Földgázhálózati Kft. a Földgázszállító Zrt. átadó állomásától az MVM Észak- budai Fűtőerőmű Kft.-hez gázt szállító elosztóvezeték-szakasz	1081 Bp. II. János Pál pápa tér 20.	veszélyes anyag csőhálózaton történő szállítása
24	NKM Földgázhálózati Kft. a Földgázszállító Zrt. átadó állomásától a Budapest Airport Zrt.-hez gázt szállító elosztóvezeték-szakasz	1081 Bp. II. János Pál pápa tér 20.	veszélyes anyag csőhálózaton történő szállítása
25	NKM Földgázhálózati Kft. a Földgázszállító Zrt. átadó állomásától a BERT Zrt. Újpesti Erőműhöz gázt szállító elosztóvezeték-szakasz	1081 Bp. II. János Pál pápa tér 20.	veszélyes anyag csőhálózaton történő szállítása
26	NKM Földgázhálózati Kft. a Földgázszállító Zrt. átadó állomásától a BERT Zrt. Kispesti Erőművéhez gázt szállító elosztóvezeték-szakasz	1081 Bp. II. János Pál pápa tér 20.	veszélyes anyag csőhálózaton történő szállítása
27	NKM Földgázhálózati Kft. a Földgázszállító Zrt. átadó állomásától a BERT Zrt. Kelenföldi Erőműhöz gázt szállító elosztóvezeték-szakasz	1081 Bp. II. János Pál pápa tér 20.	veszélyes anyag csőhálózaton történő szállítása
28	Agro-Chemie Kereskedő és Gyártó Kft.	1225 Bp. Bányalég u. 47-59.	növényvédőszer alapanyag és késztermék előállítása, raktározása
29	Brenntag Hungária Kft.	1225 Bp. Bányalég utca 45.	vegyi alapanyag raktározás, továbbá kereskedelem, kiszerező, forgalmazó, raktározó, tároló tevékenység végzése
30	MOL Nyrt. Csepel Telep	1117 Bp. Október Huszonharmadika u. 18.	különböző CH-termékek tárolása és forgalmazása
31	Donauchem Kft.	1225 Bp. Vegyszer utca 3.	vegyi anyagok raktározásával, ill. értékesítésével foglalkozik, a telephelyen hígítás és keverés történik, kémiai folyamatokkal járó tevékenységet nem folytat

Létesítmény		Cím	Tevékenység
32	Metrans Konténer Raktározó és Átrakó Kft.	1211 Bp. Salak utca 1-39.	a fuvarozói ágak közti váltás teszi lehetővé (konténerakkodás), valamint terminál-szolgáltatások, vámkezelés, közúti elő-, és utófuvarozás (veszélyes anyag szállítmányok kezelése)
33	Silver Forest Logisticsystem Kft.	2030 Érd Szarka u. 1/A..	mezőgazdasági termékek tárolása, a veszélyes anyagok tárolása zárt csomagolásban történik, be- és kiszállításuk, tárolásuk zárt, megbontatlan gyártói csomagolásban történik
34	SONEAS Vegyipari Kft.	1097 Bp. Illatos út 33.	gyógyszer alapanyag és finomkémiai vegyi anyag gyártói tevékenység
35	Alpiq Csepeli Szolgáltató Kft. Csepel II. Erőmű	1211 Bp. Hőerőmű utca 3.	villamos-, illetve hőenergia előállítás
36	BERT Erőmű Zrt. Kelenföldi Erőmű	1117 Bp. Budafoki út 52	villamos-, illetve hőenergia előállítás
37	Dunatár Kőolajtermelő és Kereskedelmi Kft.	1211 Bp. Budafoki út (hrs. 210035)	benzin és dízel üzemanyag tárolás
38	Oiltanking Hungary Kft.	1211 Bp. Gáz utca 1.	üzemanyag-forgalmazó társaságok részére tárolás, raktározás
39	AQUALING Ipari, Fővállalkozói, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	1117 Bp. Hunyadi János út 4.	a vegyi anyagok raktározása, azok kisebb csomagolási egységekre kiszerelése, telephelyen gyártást, az anyagok fizikai-kémiai tulajdonságának megváltoztatásával járó tevékenységet nem végez
40	Fővárosi Vízművek Zrt. Budapesti Központi Szennyvíztisztító Telep	1138 Bp. Váci út 182.	szennyvíztisztító telephely
41	Den Braven Magyarország Kft.	1225 Bp. Campona u. 1. DC8. épület	vegyi áru raktározása, nagykereskedelme
42	Pyro-Bán Pyrotechnikai Kft.	1088 Bp. Gutenberg tér 3.	polgári célú pirotechnikai eszközök tárolása, valamint a nagykereskedelmi vásárlók kiszolgálása
43	Csepeli Erőmű Kft.	1211 Bp. Színesfém utca 1-3.	villamos-, illetve hőenergia előállítás
44	MOL Nyrt. Tiszaújváros-Százhalombatta DN200 termék-szállítóvezeték (BT)	1117 Bp. Október Huszonharmadika u. 18.	veszélyes anyag csőhálózaton történő szállítása
45	MOL Nyrt. TERMÉK-SZÁLLÍTÓVEZETÉKEK	1117 Bp. Október Huszonharmadika u. 18.	veszélyes anyag csőhálózaton történő szállítása
46	MOL Nyrt. KŐOLAJ TÁVVEZETÉKEK	1117 Bp. Október Huszonharmadika u. 18.	veszélyes anyag csőhálózaton történő szállítása

	Létesítmény	Cím	Tevékenység
47	MOL Fényeslitke üzemeltetés, Barátság II. kőolajvezeték <u>2021-TŐL KŐOLAJ</u> <u>TÁVVEZETÉKEK (egyben)</u>	1117 Bp. Október Huszonharmadika u. 18.	veszélyes anyag csőhálózaton történő szállítása
48	Waberer's-Szemerey Logisztika Kft.	3527 Miskolc, Fonoda u. 1.	komplex logisztikai szolgáltató
49	BERT Erőmű Zrt. Kispesti Erőmű	1118 Bp. Budafoki út 52	villamos-, illetve hőenergia előállítás
50	Material Vegyipari Szövetkezet	1239 Bp. Ócsai út 10.	gumiipari öregedésgátló (MATOFLEX TMQ) akrilát-sztirol bázisú vizes műanyagdiszperziók (Binderek, Akroplasztok) egykomponensű szilikontömítők (Fugaszilek, Gumiámok, FBS) vizes diszperziós pala- és lábazatfesték (Akropenta) diszperzió alapú egyéb termékek (Binder tapadóhíd, mélyalapozó, kőgél)
51	RÜK Repülőtéri Üzemanyag Kiszolgáltató Kft.	1185 Bp. BUD Nemzetközi Repülőtér	kerozin tárolás
52	Első Vegyi Industria Zrt.	1139 Bp. Kartács utca 6.	gyógyszeripari és szerves intermedierek, ipari segédanyagok, festéklemaró és fagyálló hűtőfolyadék előállítása
53	Budapest Airport Zrt.	1185 Bp. BUD Nemzetközi Repülőtér	repülőtér üzemeltetés, tevékenységéhez kapcsolható anyagokat tárol, raktároz és használ fel
54	FCSM Dél-pesti Szennyvíztisztító	1087 Bp. Asztalos Sándor u. 4.	szennyvíztisztító telephely
55	Főtáv Zrt. Rákoskeresztúri Fűtőmű	1116 Bp. Kalotaszeg u. 31	hőenergia előállítása
56	IpoX Chemicals Kft.	1238 Bp. Helsinki u. 114	módosított epoxi gyantákat, ezen gyanták térhálósító anyagait, valamint a gyanták felhasználásához esetenként szükséges un. Reaktív hígítókat gyárt, fejleszt és forgalmaz
57	PPG Trilak Kft.	1238 Bp. Grassalkovich utca 4.	festékek gyártása és nagykereskedelmi forgalmazása
58	Rauch Hungária Kft.	1171 Bp. Kiskároshíd u. 2.	gyümölcsle előállítás, raktározás
59	Soroksár M0 Projekt Kft.	1239 Bp. Ócsai út 7.	raktározás (mélyhűtött, hűtött árúk is)
60	Vegyspeed Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2336 Dunavarsány, Bethlen Gábor utca 5.	vegyi anyag kereskedelem, elsősorban víz és szennyvíz kezeléshez szükséges vegyi anyagokkal kereskedik, vegyi értelemben új terméket nem állít elő

A fejezet hivatkozásai

- ¹ A Tanács 96/61/EK Irányelve (1996. szeptember 24.) a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről
- ² 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
- ³ a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény kihirdetéséről szóló 2001. évi LXXXI. törvény
- ⁴ <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/member-states-reporting-art-7-under-the-european-pollutant-release-and-transfer-register-e-prtr-regulation-22>
- ⁵ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 166/2006/EK RENDELETE (2006. január 18.) az Európai Szennyezőanyag-kibocsátási és -szállítási Nyilvántartás létrehozásáról, valamint a 91/689/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról
- ⁶ 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről 1. §
- ⁷ 364/2021. (II. 24.) Főv. Kgy. határozattal módosított, az 50/2015. (I. 28.) Főv. Kgy. határozattal elfogadott Budapest Főváros Településszerkezeti Terv „5. Környezetvédelem, veszélyeztetett és veszélyeztető tényezőjű területek” című tervlapja <https://budapest.hu/telepulesrendezesitervek/Lapok/default.aspx>
- ⁸ a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről és a 761/2001/EK rendelet, a 2001/681/EK és a 2006/193/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács 2009. november 25-i 1221/2009/EK rendelete, ami az EU tagállamaira, továbbá Norvégiára, Izlandra és Liechtensteinre, valamint a tagjelölt országokra közvetlenül hatályos
- ⁹ a környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) részt vevő szervezetek nyilvántartásáról szóló 308/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés
- ¹⁰ <http://emas.kvvm.hu/company.php?l=>
- ¹¹ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2012/18/EU IRÁNYELVE (2012. július 4.) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről
- ¹² 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról (Kat. tv.)
- ¹³ 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről
- ¹⁴ Kat. tv. IV. fejezete és 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet 7. §-a alapján
- ¹⁵ a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 6. § (1b)
- ¹⁶ 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet 21. § (1)
- ¹⁷ felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetőjének biztonsági jelentést kell készítenie a 219/2011. (X.20.) Korm. rendelet 3. mellékletben meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően
- ¹⁸ alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetőjének biztonsági elemzést kell készítenie a 219/2011. (X.20.) Korm. rendelet 4. mellékletben meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően
- ¹⁹ küszöbérték alatti üzem üzemeltetőjének – ha számára a hatóság előírja – súlyos káresemény elhárítási tervet kell készítenie a 219/2011. (X.20.) Korm. rendelet 5. mellékletben meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően
- ²⁰ Kat. tv. 32. § (2) bekezdés
- ²¹ 11/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a nyilvánosság környezeti információkhoz való hozzáféréseinek rendjéről 6. § alapján
- ²² <https://www.katasztrofavedelem.hu/49/molari-rendszer>
- ²³ Az Európai Parlament és a Tanács 1221/2009/EK rendelete (2009. november 25.) a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről és a 761/2001/EK rendelet, a 2001/681/EK és a 2006/193/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről